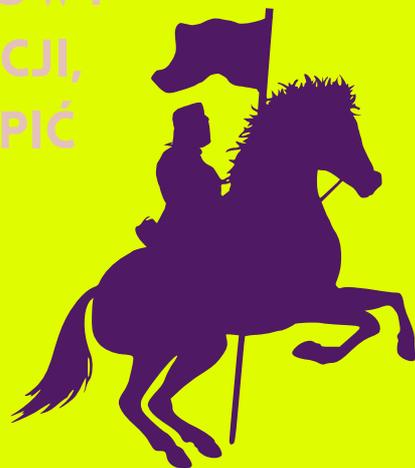

MATURA

PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:

USTNA

OPRACOWANIE PYTAŃ
MATURA 2023

BABA OD POLSKIEGO

**KONRAD
WALLENROD**

03

Wstęp

04

Ile powinna trwać wypowiedź na maturze ustnej?

05

Co muszę powiedzieć, aby mój kontekst został uznany za funkcjonalny?

06

Babo, masz jeszcze jakieś porady przed egzaminem ustnym?

07

Tragizm losu bohatera

spis treści

PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:

09

Wzniosłość narodowej tradycji a dramat jednostki

11

Jakie problemy egzystencjalne i polityczne przedstawia literatura?

13

Podstępne metody walki z wrogiem jako zaprzeczenie etosu rycerskiego

15

W jaki sposób literatura przedstawia problem wyboru między życiem prywatnym a obowiązkiem wobec ojczyzny?

Codzienna powtórka lektur do matury w Story na Instagramie @babaodpolskiego

Grupa z darmowymi materiałami dla maturzystów na Facebooku @babaodpolskiego

Baba od polskiego

Jestem nauczycielką, oligofrenopedagogką, polonistką, dydaktyczką, podcasterką - a przede wszystkim tą, która bardzo lubi się uczyć i nauczać.

Przed Tobą zbiór opracowań tematów z „Konrada Wallenroda” na maturę ustną w 2023 r. Opracowanie nie powstało po to, abyś uczył_a się na pamięć zdania po zdaniu – wiem, że to niemożliwe. Zamiast wkuwać na pamięć, skorzystaj z moich propozycji odpowiedzi, aby wiedzieć, o czym możesz powiedzieć w trakcie egzaminu. Chcę Cię zainspirować do tworzenia własnych wypowiedzi – obecna formuła matury ustnej daje taką możliwość, ponieważ w realizacji zadania musisz odnieść się do wybranego kontekstu. Może to być dosłownie wszystko – książka (także spoza listy lektur obowiązkowych), film, piosenka, dzieło sztuki, zagadnienie z zakresu filozofii lub psychologii, wydarzenie społeczne czy termin historycznoliteracki.

Każde opracowanie zawiera wszystkie elementy, które powinny się znaleźć w prawidłowej odpowiedzi:

- wstęp z postawioną tezą
- odwołanie do „Konrada Wallenroda”
- odwołanie do kontekstu (niemal wszędzie jest to lektura obowiązkowa)
- podsumowanie wypowiedzi

Po wylosowaniu tematów będziesz mieć 15 minut na przygotowanie, a następnie w ciągu 10 minut będziesz musiał_a omówić oba tematy (jedno z listy pytań jawnych i drugie z puli pytań niejawnych). Teoretycznie nie ma żadnych dodatkowych wytycznych – tylko od Ciebie zależy, ile czasu poświęcisz na omówienie obydwu tematów.

Ważne jednak, aby zmieścić się w czasie 10 minut i odnieść się do wszystkich elementów polecenia. Zalecam podzielenie przysługującego czasu na dwie części trwające po 5 minut. Przed rozpoczęciem wypowiedzi spójrz na zegar i zapisz na kartce godzinę, o której musisz poruszyć drugi temat.

Ile powinna trwać wypowiedź na maturze ustnej?

Nie przejmuj się, że na papierze Twoja wypowiedź wydaje się krótka. Wypowiedź ustna zawsze trwa więcej, niż może się wydawać (wynika to z faktu, że umiemy bardzo szybko czytać).

Lista jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego (CKE):

PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:

Czym jest kontekst? Najprościej mówiąc, jest to informacja SPOZA lektury, która rzuca nowe światło na omawiany temat lub stanowi uzupełnienie tego, o czym mówisz. W moich propozycjach odpowiedzi szeroko zarysowuję kontekst, aby nikt nie miał wątpliwości, że został on zrealizowany.

Nie chodzi o to, aby powiedzieć, że podobny motyw pojawił się w lekturze X – zamiast tego możesz powiedzieć na przykład, że podobny motyw pojawił się w lekturze X, ale został inaczej zrealizowany, później natomiast musisz powiedzieć, w jaki sposób i co z tego wynika w kontekście tematu pracy.

Co muszę powiedzieć, aby mój kontekst został uznany za funkcjonalny?

Równie dobrze kontekst może być także jednym zdaniem, wówczas jednak ważne jest, aby wycisnąć z kontekstu jak najwięcej – Twoje zdanie musi być mocne i stanowić ISTOTNE uzupełnienie wypowiedzi.

Aby uniknąć wątpliwości, możesz wprowadzić kontekst słowami „Uważam, że istotnym kontekstem uzupełniającym omawiany temat jest...” – dzięki temu zaznaczasz, że wprowadzasz kontekst (i nikt nie ma wątpliwości).

Babo, masz jeszcze jakieś porady przed egzaminem ustnym?

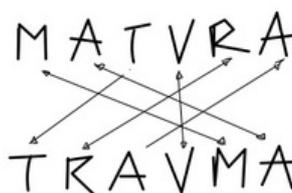
Jestem tym typem człowieka, który stresuje się ważnymi wydarzeniami i boi się, że o wszystkim zapomni. Zawsze staram się zrobić backup na wypadek czarnej dziury – mam milion pomysłów na minutę, ale dość szybko o nich zapominam, jednak umiem sobie z tym radzić i podzielę się z Tobą moją metodą.

W trakcie przygotowania do egzaminu napisz na kartce to, co chcesz powiedzieć. Nie pisz pełnymi zdaniami – będziesz mieć wówczas pokusę, żeby je przeczytać podczas egzaminu (a nie o to chodzi!). Zawsze rozpisuj sobie poniższy schemat i uzupełniaj go hasłowo:

- Teza:
- Argument:
- Przykład:
- Kontekst:
- Refleksja:

*Porzód
Babe*

życie to schemat:

W ten sposób zawsze będziesz mieć ściągawkę na wypadek czarnej dziury. Z takiej kartki możesz korzystać w trakcie egzaminu i nie wpływa to na obniżenie oceny!

Język polski, tak jak matematyka, wymaga stosowania wzorów.

Podstępne metody walki z wrogiem jako zaprzeczenie etosu rycerskiego

Wstęp
(wprowadzenie):

Jedną z najważniejszych cech etosu rycerskiego był honor, który objawiał się między innymi w szacunku dla przeciwnika oraz dbałości o równe szanse w pojedynku. Rycerska rywalizacja miała wyłonić najsilniejszego – wymagała jednak etyki walki. Wszelkie podstępne działania, chociaż mogły przyczynić się do zwycięstwa, były uznawane za niehonorowe, w związku z czym nie były praktykowane.

Przykład z lektury:

PRZEGLĄDASZ
DARMOWY
FRAGMENT

PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ
MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:

Konrad Wallenrod w swojej walce z Zakonem Krzyżackim złamał wszelkie zasady etosu rycerskiego. Zdawał sobie sprawę z własnej słabości – wiedział, że nie byłby w stanie pokonać Krzyżaków w otwartej walce, dlatego uciekł się do podstępu. Chociaż sam traktował swoje działanie jako ostateczność (miał wiele rozterek moralnych i trudno mu było wyzbyć się honoru), tylko w takiej metodzie widział szansę na uratowanie Litwy. Został wybrany na Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego, a następnie, po wypowiedzeniu Litwie wojny, podejmował błędne decyzje i doprowadził swoje wojska do porażki. Splamił swój honor podwójnie – nie tylko działał podstępnie przeciwko Krzyżakom, lecz także uciekł z pola bitwy (w ten sposób zaprzeczył wynikającej z etosu rycerskiego odwadze). Jego walka z Krzyżakami nie odbywała się na uczciwych zasadach – Wallenrod podstępem zdobył zaufanie, a następnie zyskał władzę i mógł rozkazywać swoim przeciwnikom. Nie była to również bezpośrednia konfrontacja – obowiązek faktycznego zabijania Krzyżaków spadł na Litwinów, natomiast Wallenrod ograniczył swoje działania do obierania złej taktyki (np. długotrwałego oblężenia Kowna i Wilna).

Kontekst:

Trudno jednak oceniać Wallenroda negatywnie. Bohater widział w podstępie jedyną szansę na uratowanie Litwy; nie kierował się własnym interesem, lecz dobrem ojczyzny. Uzasadnieniem motywacji Wielkiego Mistrza może być cytat z Niccoli Machiavellego stanowiący motto utworu: „Macie bowiem wiedzieć, że są dwa sposoby walki... trzeba być lisem i lwem”. Cytat pochodzący z „Księcia” wpisywał się w szerszą perspektywę walki z wrogiem, jaką stosował Machiavelli. Włoski filozof kierował się politycznym realizmem – twierdził, że cel uświęca środki, a polityka nie jest sferą, w której obowiązuje moralność. Wszelkie podstępny służące wygranej były więc dozwolone, ponieważ etos rycerski był jedynie utopią.

Podstępne metody walki z wrogiem jako zaprzeczenie etosu rycerskiego

Zakończenie
(podsumowanie):

Adam Mickiewicz przedstawił w „Konradzie Wallenrodzie” sposób walki z wrogiem, stanowiący oczywiste zaprzeczenie etosu rycerskiego. Losy Waltera Alfa nie były jednak nawoływaniem do utraty honoru, lecz rozpaczliwym wyrazem niemocy wobec walki z przeciwnikami. Wieszcz narodowy, korzystając z dorobku Machiavellego, doszukiwał się w podstępie sposobu na pokonanie wrogów ojczyzny (zaborców). Ostateczny wynik miał być ważniejszy od etosu rycerskiego – stawką tej walki była bowiem prawdziwa wolność.

PRZEGLĄDASZ
DARMOWY
FRAGMENT
PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ
MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:

B A B A O D P O L S K I E G O

CHCESZ POGŁĘBIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA
TEMAT LEKTUR - POBIERZ DARMOWE
EBOOKI

WESELE

NOTATKI DO POWTÓREK PRZED EGZAMINEM

Wszystkie informacje zawarte w tym e-booku są chronione prawami autorskimi. Osoby, które wykupiły dostęp do pliku, mają prawo do korzystania z treści na własny użytek. Obowiązuje zakaz dalszego rozpowszechniania w części lub w całości treści znajdujących się w e-booku bez zgody Autorki.

Jeśli uważasz, że powinienam coś dodać - napisz na babaodpolskiego@gmail.com

Moja działalność w sieci (od 2015):
[@babaodpolskiego](https://www.instagram.com/babaodpolskiego)

Materiały edukacyjne:
www.babaodpolskiego.pl